

Home>Gerechtelijke procedures>Civiele zaken>Erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen>

Hoe kan ik de naleving van een uitspraak afdwingen?

Hoe kan ik de naleving van een uitspraak afdwingen?

Duitsland

1 Wat betekent tenuitvoerlegging in burgerlijke en handelszaken?

Gedwongen tenuitvoerlegging is de procedure waarmee een eis naar privaatrecht kan worden opgelegd met dwang van de staat. Alleen de staat is bevoegd om de tenuitvoerlegging via zijn instellingen af te dwingen.

Een overzicht van de verschillende executiemaatregelen waarmee de schuldenaar tot de uitvoering van de hem opgelegde prestatie, handeling enz. kan worden gedwongen:

beslag op materiële zaken;

beslag op vorderingen en andere vermogensrechten (en met name loonbeslag);

vermogensverklaring;

dwangmaatregelen om de schuldenaar te verplichten tot handelen of tot nalaten en;

gedwongen openbare verkoop;

gedwongen onderbeheerstelling.

In Duitsland wordt de gedwongen tenuitvoerlegging voornamelijk beheerst door de artikelen 704 en volgende van het *Zivilprozessordnung* (ZPO, Duits wetboek van burgerlijke rechtsvordering) en de *Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung* (ZVG, Duitse wet inzake gedwongen openbare verkoop en gedwongen onderbeheerstelling).

Verordening (EU) nr. 655/2014, waarin de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van vorderingen tussen lidstaten van de Europese Unie wordt geregeld, is in Duitsland omgezet door de artikelen 946 en volgende ZPO.

2 Welke instantie of instanties zijn bevoegd voor tenuitvoerlegging?

Zie punt 3 hieronder.

3 Onder welke voorwaarden mag een executoriale titel of beslissing worden uitgevaardigd?

3.1 De procedure

Zijn gerechtelijke en buitengerechtelijke titels uitvoerbaar?

Ja. In kracht van gewijsde gegane of voorlopig uitvoerbaar verklaarde eindvonnissen (artikel 704 ZPO) komen in aanmerking, alsook derdenbeslag en voorlopige voorzieningen (de artikelen 929 en 936 ZPO) en de andere executoriale titels die worden genoemd in artikel 794 ZPO; naast de gerechtelijke titels gaat het ook om buitengerechtelijke schikkingen die zijn aangegaan voor een bemiddelingsinstantie, schikkingen die zijn aangegaan met behulp van een advocaat (*Anwaltsvergleiche*) en notariële akten.

Is er een gerechtelijke beslissing nodig om de titel ten uitvoer te kunnen leggen?

In geval van beslag op vorderingen en andere vermogensrechten van de schuldenaar is een gerechtelijke beslissing nodig, alsook bij de gedwongen tenuitvoerlegging waarbij de schuldenaar wordt verplicht tot handelen of tot nalaten en gedwongen tenuitvoerlegging op onroerende zaken overeenkomstig de ZVG.

Welk gerecht is bevoegd?

In geval van beslag op vorderingen: het *Amtsgericht* (kantongerecht) van de woonplaats van de schuldenaar.

In geval van een gedwongen tenuitvoerlegging waarbij de schuldenaar wordt verplicht tot handelen of tot nalaten: het gerecht van eerste aanleg waar de zaak aanhangig is gemaakt.

In geval van gedwongen openbare verkoop en gedwongen onderbeheerstelling: het gerecht in de plaats waar de desbetreffende onroerende zaak zich bevindt.

Positie en bevoegdheden van de gerechtsdeurwaarder

Een gerechtsdeurwaarder is een gerechtelijk ambtenaar van een deelstaat en staat onder toezicht van de directeur of president van het kantongerecht waar hij onder valt. De gerechtsdeurwaarder oefent zijn beroep echter onafhankelijk uit en er mag in het kader van het administratieve toezicht op hem geen invloed worden uitgeoefend. De handelingen en kostentoewijzing van de gerechtsdeurwaarder kunnen door middel van een *Erinnerung* (herinnering) worden aangevochten. Hetzelfde geldt als de gerechtsdeurwaarder weigert om een opdracht uit te voeren. De met de tenuitvoerlegging belaste rechter is bevoegd om zich uit te spreken over de *Erinnerung*.

De gerechtsdeurwaarder is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen in burgerlijke zaken overeenkomstig Boek 8 ZPO.

Daarbij ligt het zwaartepunt op de tenuitvoerlegging op roerende zaken. De gerechtsdeurwaarder is in het bijzonder bevoegd om de schuldenaar in termijnen te laten betalen en zo te streven naar een snelle en minnelijke afwikkeling van de tenuitvoerleggingsprocedure. Een andere essentiële taak van de gerechtsdeurwaarder is de afname van de vermogensverklaring die de schuldenaar onder ede dient af te leggen. Andere bevoegdheden van de gerechtsdeurwaarder zijn:

de tenuitvoerlegging van verplichtingen inzake het leveren van roerende en onroerende zaken (ontruiming);

het breken van het verzet van de schuldenaar tegen handelingen die hij moet aanvaarden;

op initiatief van de partijen betekening verrichten die noodzakelijk is voor de gedwongen tenuitvoerlegging;

de tenuitvoerlegging van beschikkingen tot conservatoir beslag en beschikkingen in kort geding (voor zover dat niet onder de bevoegdheid van de rechter valt);

de tenuitvoerlegging van aanhoudingsbevelen na de weigering om vermogensverklaringen af te leggen.

Moet het tenuitvoerleggingsverzoek worden ingediend door een beoefenaar van een juridisch beroep?

Over het algemeen zijn de *Amtsgerichte* bevoegd om tenuitvoerleggingsverzoeken te behandelen. In dat geval is vertegenwoordiging door een advocaat niet vereist.

Ieder verzoek om een beslissing betreffende een verplichting om iets te doen of na te laten, moet daarentegen worden ingediend bij het gerecht waar de zaak in eerste aanleg aanhangig was. In sommige gevallen is dit dus een hoger gerecht, zoals het *Landgericht* (regionaal gerecht), waar vertegenwoordiging door een advocaat in principe wel vereist is.

Kosten van executiemaatregelen

Afhankelijk van het toegekende recht zijn er in de wet verschillende executiemaatregelen vastgesteld; de executiekosten verschillen afhankelijk van het soort maatregel.

a. Beslag op materiële zaken

Als de betaling van een bepaalde geldsom is erkend, vertrouwt de schuldeiser het innen van de vordering doorgaans toe aan een gerechtsdeurwaarder. Een beslag op roerende goederen van de schuldenaar door de gerechtsdeurwaarder kost 26,00 EUR conform punt 205 van de *Kostenverzeichnis* (KV, tarievenlijst) bij de *Gerichtsvollzieherkostengesetz* (GvKostG, wet inzake de kosten voor gerechtsdeurwaarders). De (al dan niet openbare) verkoop van de zaak waarop beslag is gelegd als verkoop op locatie of verkoop op internet via een veilingplatform, of iedere andere wijze van vervreemding van de zaak, kost 52,00 EUR extra overeenkomstig punt 300 van de KV. Naast deze kosten worden er conform punt 500 van de KV toeslagen geheven als de ambtshandeling langer dan drie uur duurt, zoals blijkt uit het proces-verbaal van de gerechtsdeurwaarder. Deze toeslag bedraagt 20,00 EUR per aangevangen uur. Daarbovenop komen nog de door de gerechtsdeurwaarder gemaakte kosten/uitgaven, zoals zijn reiskosten (punt 711 van de KV).

b. Beslag op vorderingen

Op basis van een *Zahlungstitel* (betalingstitel) kan bovendien worden verzocht om gerechtelijk beslag op een vordering van de schuldenaar (bijvoorbeeld beslag op zijn salaris) en de overschrijving van deze in beslag genomen vordering op de rekening van de schuldeiser als wijze van inning of inbetalinggeving (de artikelen 829 en 835 ZPO). Doorgaans wordt in één beslissing (van beslag en betaling) gezamenlijk verzocht om het beslag en de betaling. De procedure voor dit verzoek kost eenmalig 20,00 EUR overeenkomstig punt 2111 van de *Kostenverzeichnis* (KV, tarievenlijst) bij de *Gerichtskostengesetz* (GKG, wet inzake gerechtskosten). De kosten, met name voor de betekening van de gerechtelijke beslissing, worden apart geheven conform deel 9 van de KV.

c. Afneming van de vermogensverklaring

Voor het afnemen van de vermogensverklaring ontvangt de gerechtsdeurwaarder conform punt 260 van de KV bij de GvKostG een vergoeding van 33,00 EUR.

d. Tenuitvoerlegging op onroerende zaken

De gedwongen tenuitvoerlegging betreffende onroerende zaken van de schuldenaar gebeurt door het vestigen van een hypotheek in het kadaster teneinde de vordering zeker te stellen, door gedwongen openbare verkoop of door gerechtelijke onderbeheerstelling van de onroerende zaak.

Voor het vestigen van een hypotheek in het kadaster wordt er conform punt 14121 van de *Kostenverzeichnis* (KV, tarievenlijst) bij de *Gerichts- und Notarkostengesetz* (GNotKG, wet inzake gerechts- en notariskosten) een vergoeding geheven volgens een tarief van 1,0 punt van de waarde van de zeker te stellen vordering (artikel 53, lid 1, GNotKG). Er is een overzicht van deze vorderingsrechten tot 3 miljoen EUR opgenomen in bijlage 1.

De gerechtskosten voor de procedures die worden bedoeld in de ZVG worden vastgesteld volgens deel 2, hoofdstuk 2, sectie 1 en 2, van de KV bij de GKG. Voor de beslissing over het verzoek om een onroerende zaak gedwongen openbaar te laten verkopen of over de instemming met de procedure bedragen de te betalen rechten 100,00 EUR. Bovendien dient er een algemene vergoeding voor de procedure te worden betaald, evenals een vergoeding voor het houden van ten minste één openbare verkoop met een uitnodiging voor inschrijvingen, een vergoeding voor de veiling en een vergoeding voor de verdeling van de opbrengst van de verkoop. Elk van deze vergoedingen is vastgesteld op een tarief van 0,5 punt. De hoogte van de algemene vergoeding voor de procedure en de vergoeding voor het houden van de openbare verkoop wordt iedere keer gebaseerd op de waarde van de onroerende zaak die is vastgesteld door de rechter (verkoopwaarde, artikel 54, lid 1, GKG). De vergoedingen voor de veiling en voor de verdeling van de opbrengst van de verkoop worden vastgesteld op basis van de laatste verkoop, zonder rente, met inbegrip van de waarde van de residuele rechten die zijn vastgesteld in de veilingvoorwaarden (artikel 54, leden 2 en 3, GKG). Er is een overzicht van deze vorderingsrechten tot 500 000 EUR opgenomen in bijlage 2. Naast deze vergoedingen moeten de proceskosten apart worden betaald conform deel 9 van de KV bij de GKG, met name de kosten die uit hoofde van de *Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz* (JVEG, wet inzake justitiële beloning en vergoeding) betaald dienen te worden voor het opstellen van een deskundigenrapport over de verkoopwaarde van de onroerende zaak (punt 9005 van de KV bij de GKG).

Voor de beslissing over het verzoek om gerechtelijke onderbeheerstelling of over de instemming met de procedure bedragen de te betalen rechten 100,00 EUR. De jaarlijkse vergoeding voor de tenuitvoerlegging van de procedure bedraagt 0,5 punt, maar niet minder dan 120,00 EUR in het eerste kalenderjaar en 60,00 EUR in het laatste kalenderjaar. De hoogte van de vergoeding wordt vastgesteld op basis van de totale waarde van de opbrengst van het beheer van de zaak (artikel 55 GKG).

e. Tenuitvoerlegging van de verplichting tot afgifte en een procedure met als doel iemand te dwingen iets te doen, iets te dulden of iets na te laten

Als de schuldenaar verplicht is om een roerende zaak af te geven, dan dient de gerechtsdeurwaarder hem de zaak te ontnemen en deze over te dragen aan de schuldeiser. Voor deze ambtshandeling ontvangt de gerechtsdeurwaarder conform punt 221 van de KV bij de GvKostG een vergoeding van 26,00 EUR. Naast deze kosten worden er conform punt 500 van de KV bij de GvKostG toeslagen geheven als de ambtshandeling langer dan drie uur duurt, zoals blijkt uit het proces-verbaal van de gerechtsdeurwaarder. Deze toeslag bedraagt 20,00 EUR per aangevangen uur.

Als de schuldenaar een onroerende zaak dient af te geven, dient de gerechtsdeurwaarder hem het bezit te ontnemen en de schuldeiser in het bezit van de zaak te stellen (gedwongen uitzetting). Voor deze transactie ontvangt de gerechtsdeurwaarder conform punt 240 van de KV bij de GvKostG een vergoeding van 98,00 EUR. Ook in dit geval wordt er conform punt 500 van de KV bij de GvKostG een toeslag van 20,00 EUR per aangevangen uur geheven als de ambtshandeling langer dan drie uur duurt. Daarbovenop komen nog de door de gerechtsdeurwaarder betaalde voorschotten/onkosten, zoals voor het inschakelen van derden (bijvoorbeeld vervoerskosten, kosten voor de slotenmaker enz.).

Voor de gerechtelijke procedure die tot doel heeft de schuldenaar te dwingen een handeling te verrichten (ofwel doet de schuldenaar dat zelf ofwel wordt dat in zijn plaats gedaan door een andere persoon) of een handeling na te laten of een handeling te dulden, zijn 20,00 EUR gerechtskosten verschuldigd conform punt 2111 van de KV bij de GKG.

3.2 De grondvoorwaarden

De schuldeiser dient ter staving van zijn recht in het bezit te zijn van een executoriale titel. Dat kan een in kracht van gewijsde gegaan of voorlopig uitvoerbaar verklaard eindvonnis zijn (artikel 704 ZPO) of een in artikel 794 ZPO genoemde executoriale titel (bijvoorbeeld gerechtelijke schikkingen, beschikkingen tot tenuitvoerlegging of notariële akten). De titel dient in principe de zogenaamde formule van tenuitvoerlegging te bevatten en te worden betekend aan de schuldenaar. Voor beschikkingen tot tenuitvoerlegging, beschikkingen tot conservatoir beslag en beschikkingen in kort geding is alleen in bepaalde gevallen een formule van tenuitvoerlegging vereist (artikel 796, artikel 929, lid 1, artikel 936 ZPO).

4 Het doel en de aard van tenuitvoerleggingsmaatregelen

4.1 Welke soorten activa kunnen voorwerp van tenuitvoerlegging zijn?

De roerende zaken, vorderingen en andere vermogensrechten en de onroerende zaken van de schuldenaar kunnen worden onderworpen aan executiemaatregelen.

Artikel 811 ZPO somt bepaalde materiële zaken op waarop geen beslag kan worden gelegd, zodat de schuldenaar en de personen in zijn huishouden een minimumaantal voorwerpen behouden die noodzakelijk zijn voor hun persoonlijke behoeften of de uitoefening van hun professionele activiteit.

Er gelden eveneens beperkingen voor beslag op het inkomen uit arbeid van de schuldenaar. Derhalve zijn in de artikelen 850 en volgende ZPO bepaalde bedragen vastgesteld waarop geen beslag mag worden gelegd en die absoluut in het bezit van de schuldenaar moeten blijven, om te garanderen dat hij over een bestaansminimum beschikt. De tegoeden op een rekening kunnen tegen beslag worden beschermd op een zogenaamde "*Pfändungsschutzkonto*" (artikel 850k ZPO). Op bepaalde bedragen op deze rekening kan geen beslag worden gelegd (niet voor beslag vatbare bedragen), ongeacht de herkomst van de creditering.

4.2 Wat zijn de gevolgen van tenuitvoerleggingsmaatregelen?

Voor de schuldenaar

De tenuitvoerlegging op het roerende vermogen van de schuldenaar gebeurt door middel van beslag en liquidatie van de in beslag genomen zaken. Op de vorderingen en rechten van de schuldenaar jegens derden wordt beslag gelegd door middel van een beslissing tot beslag van de rechter. In beide gevallen is het beslag een overheids-handeling die leidt tot de inbeslagneming van het voorwerp. Het belangrijkste gevolg van de inbeslagneming is dat de schuldenaar de bevoegdheid om over het voorwerp te beschikken wordt ontnomen.

Voor derden

Als de gerechtsdeurwaarder beslag heeft gelegd op roerende zaken die niet van de schuldenaar maar van een derde zijn, kan laatstgenoemde door middel van derdenverzet bezwaar maken tegen de inbeslagneming van zijn zaak.

In geval van derdenbeslag van vorderingen van de schuldenaar jegens derden, heeft deze derde niet langer het recht om de in beslag genomen vordering te betalen aan de schuldenaar. Hij kan zijn schuld alleen nog inlossen door geld te betalen aan de schuldeiser die aanspraak maakt op die vordering. Als de derde deze verplichting niet nakomt, kan van hem een schadevergoeding worden geëist.

4.3 Welke geldigheid hebben deze maatregelen?

Uitvoerbare vorderingen en rechten die voortkomen uit een schikking of een uitvoerbare akte verjaren na dertig jaar overeenkomstig artikel 197 van het *Bürgerliches Gesetzbuch* (BGB, Duits burgerlijk wetboek). Binnen die verjaringstermijn kan de schuldeiser te allen tijde executiemaatregelen laten uitvoeren.

5 Is er een mogelijkheid tot beroep tegen de beslissing om een dergelijke maatregel toe te staan?

Het Duitse recht heeft geen bijzondere procedure voor de goedkeuring van de tenuitvoerlegging.

De schuldenaar kan bezwaar maken tegen de maatregelen die jegens hem zijn getroffen in de tenuitvoerleggingsprocedure. Hij beschikt over de zogenaamde *Erinnerung* tegen de wijze waarop de gedwongen tenuitvoerlegging is uitgevoerd. De schuldenaar kan beslissingen die tijdens de tenuitvoerlegging zonder mondelinge behandeling zijn genomen, aanvechten door middel van onmiddellijk bezwaar. Dit bezwaar dient binnen twee weken te worden aangetekend bij de rechter van wie de beslissing wordt aangevochten of bij het regionale gerecht, dat optreedt als beroepsrechter.

Als de schuldenaar een rechtsmiddel aanwendt, heeft dat geen invloed op de voortzetting van de lopende tenuitvoerleggingsprocedure en wordt de procedure niet opgeschort.

6 Zijn er beperkingen aan tenuitvoerlegging, in het bijzonder wat bescherming van de schuldenaar of termijnen betreft?

Zie punt 4 hierboven.

Bijlage 1

Waarde van de vordering tot ... EUR	Te betalen recht Tabel B ... EUR	Waarde van de vordering tot ... EUR	Te betalen recht Tabel B ... EUR	Waarde van de vordering tot ... EUR	Te betalen recht Tabel B ... EUR
500	15,00	200.000	435,00	1.550.000	2.615,00
1.000	19,00	230.000	485,00	1.600.000	2.695,00
1.500	23,00	260.000	535,00	1.650.000	2.775,00
2.000	27,00	290.000	585,00	1.700.000	2.855,00
3.000	33,00	320.000	635,00	1.750.000	2.935,00
4.000	39,00	350.000	685,00	1.800.000	3.015,00
5.000	45,00	380.000	735,00	1.850.000	3.095,00
6.000	51,00	410.000	785,00	1.900.000	3.175,00
7.000	57,00	440.000	835,00	1.950.000	3.255,00
8.000	63,00	470.000	885,00	2.000.000	3.335,00
9.000	69,00	500.000	935,00	2.050.000	3.415,00
10.000	75,00	550.000	1.015,00	2.100.000	3.495,00
13.000	83,00	600.000	1.095,00	2.150.000	3.575,00
16.000	91,00	650.000	1.175,00	2.200.000	3.655,00
19.000	99,00	700.000	1.255,00	2.250.000	3.735,00
22.000	107,00	750.000	1.335,00	2.300.000	3.815,00
25.000	115,00	800.000	1.415,00	2.350.000	3.895,00
30.000	125,00	850.000	1.495,00	2.400.000	3.975,00
35.000	135,00	900.000	1.575,00	2.450.000	4.055,00
40.000	145,00	950.000	1.655,00	2.500.000	4.135,00
45.000	155,00	1.000.000	1.735,00	2.550.000	4.215,00
50.000	165,00	1.050.000	1.815,00	2.600.000	4.295,00
65.000	192,00	1.100.000	1.895,00	2.650.000	4.375,00
80.000	219,00	1.150.000	1.975,00	2.700.000	4.455,00
95.000	246,00	1.200.000	2.055,00	2.750.000	4.535,00

110.000	273,00	1.250.000	2.135,00	2.800.000	4.615,00
125.000	300,00	1.300.000	2.215,00	2.850.000	4.695,00
140.000	327,00	1.350.000	2.295,00	2.900.000	4.775,00
155.000	354,00	1.400.000	2.375,00	2.950.000	4.855,00
170.000	381,00	1.450.000	2.455,00	3.000.000	4.935,00
185.000	408,00	1.500.000	2.535,00		

Bijlage 2

Waarde van het geschil tot ... EUR	Te betalen recht ... EUR	Waarde van het geschil tot ... EUR	Te betalen recht ... EUR
500	35,00	50.000	546,00
1.000	53,00	65.000	666,00
1.500	71,00	80.000	786,00
2.000	89,00	95.000	906,00
3.000	108,00	110.000	1.026,00
4.000	127,00	125.000	1.146,00
5.000	146,00	140.000	1.266,00
6.000	165,00	155.000	1.386,00
7.000	184,00	170.000	1.506,00
8.000	203,00	185.000	1.626,00
9.000	222,00	200.000	1.746,00
10.000	241,00	230.000	1.925,00
13.000	267,00	260.000	2.104,00
16.000	293,00	290.000	2.283,00
19.000	319,00	320.000	2.462,00
22.000	345,00	350.000	2.641,00
25.000	371,00	380.000	2.820,00
30.000	406,00	410.000	2.999,00
35.000	441,00	440.000	3.178,00
40.000	476,00	470.000	3.357,00
45.000	511,00	500.000	3.536,00

Laatste update: 25/01/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.